jak pořádně vyprat prádlo

S praním je to jako s vařením. Když už to děláte skoro denně, jako že děláte, neobjevujte Ameriku a nechte si poradit. Profesionálové vám ušetří čas i peníze.

Text: Hana Kotvaldová, Lucie Protivanská

FOTO: MAREK KUCERA; STYLING: LENKA FEIFLOVÁ

Sláva tomu, kdo ji vymyslel! Automatická pračka nás zbavila dřiny. Taky nám dala svobodu nakládat se svým časem jinak než naše babičky, co u valchy prostály tři dny v týdnu. Jenže ony díky tomu věděly o praní víc než my.

babským radám věřte

Jsou totiž ověřené letitou praxí těch, co si dodnes nemohou na čudlíky zvyknout a chtějí-li svůj oblíbený svetr nosit déle než rok, přeperou si ho raději v ruce. To sice po vás už nikdo chtít nemůže, ale některé návyky našich matek a jejich matek byste oprášit měla. Třeba ten, že prádlo se třídí, byť vás televizní reklamy přesvědčují o opaku. Když budete prát všechno se vším, bílá už nebude po pár praních bílá, zelená nebude zelená, jakou jste si koupila, a modrá se taky zapere. Prádlo by se mělo třídit při každém praní – na bílé, barevné, tmavé (tmavě modré a hnědé) a černé. Babičky to věděly a taky měly vyzkoušené, že hodně špinavé prádlo je třeba namáčet (máte-li v programu předpírku, zvládne to pračka za vás).

přečtěte si etiketu

Prádlo je dobré třídit nejen podle barevnosti, ale i podle etiket, a to na vlnu (je-li na etiketě praní v pračce povoleno), bavlnu, syntetiku, jemnou syntetiku a sportovní (tedy funkční) prádlo. Každá z těchto kategorií se pere jinak. Vyžaduje svůj vlastní program a teplotu vody a potřebuje také odlišné zacházení při samotném praní. Bavlna a len ‚snesou' plný buben (ale prádlo se do něj nesmí napěchovat – vyzkoušejte, jestli doprostřed plného bubnu lehce vsunete zaťatou pěst), halenky a trička ze syntetiky dávejte do pračky jen do poloviny bubnu, choulostivé prádlo (jako je hedvábí, taft, šifon, žoržet nebo satén) vyžaduje obzvlášť pečlivé zacházení: buben nesmíte prádlem zaplnit víc než do jedné třetiny! Vlněné svetry perte vždycky po jednom kousku.

Funkční prádlo, které si za draho pořizujeme právě proto, že opravdu funguje (tedy že v létě je v něm příjemně a v zimě hřeje), se vymyká všem obvyklým kategoriím. Prát by se mělo zvlášť od toho normálního, oblečení s membránou pouze po jednotlivých kusech. Funkční prádlo nesnáší bělicí a změkčovací přísady, proto se vyhněte běžným pracím práškům a hlavně aviváži! V prodejnách outdoorového a sportovního oblečení Rock Point nebo HUDYsport se dají koupit speciální prací prostředky, které vlastnosti funkčního prádla dokážou uchovat (například ty od firmy Nikwax nebo Toko). Každopádně perte funkční prádlo vždy zvlášť, bez aviváže, při nízké teplotě a na šetrný program.

marianne radí

JAK NA PONOŽKY

Jestli se vám doma ztrácejí ponožky tak často jako nám, zkuste je prát v síťce na prádlo. Jen tak si budete jistá, že kolik párů jste do pračky vložila, tolik jich i vytáhnete. Vypraných, a hlavně v sudém počtu! Na www.hiteko.cz koupíte síťku na prádlo ve velikosti 30×40 cm za 56 Kč, k sehnání je i v některých drogeriích.

▲ Nečekejte, jestli se límečky nebo manžety od košil vyperou perfektně samy od sebe, pomozte jim. Pravidelně používejte žlučové mýdlo, je na přírodní bázi a prádlu neublíží. K dostání je i s kartáčkem. Do něj vytlačíte gel a lehce zapracujete do tkaniny. Pak prádlo hodíte do pračky.

než začnete

Každý barevný kousek obraťte před praním naruby tak, jak to dělaly naše babičky. Také odstraňte všechny skvrny. Použijte osvědčený prostředek, například Vanish: malé množství nalejte na skvrnu, nechte pět minut působit a pak hoďte prádlo do pračky tak, jak je. Nikdy znečištěné místo nemněte, na látce by se udělala světlejší skvrna! Na manžety a límečky košil je dobré použít před praním žlučové mýdlo (v dostání třeba v drogeriích DM), se skvrnami v podpaží u světlých triček nebo košil si »»

FOTO: MARIE ŠIMŮNKOVÁ, STYLING: LENKA PŘÍHODOVÁ, MAKE-UP: LUCIA GREGOVÁ, MODELKA: KRISTÝNA MODELS, PRODUKCE: LENKA VITOVÁ, ARCHIV FIREM

▲ Zapírá se vám? Začněte třídit po vzoru našich babiček. Rozhodně byste měla prát zvlášť bílé a černé prádlo, v ideálním případě třídit podle odstínů i barevné.

▶ Do každého třetího praní používejte ubrousky Iberia nebo Color Catcher. Bílé prádlo projasní, barevné oživí.

ale neporadí skoro nic. Je to dáno složením potu a ten váš je patrně agresivnější. Zkuste Savo Perex (vypere dobře i bílé ponožky), ale musíte se dopředu smířit s tím, že se nejspíš zbavíte nejen skvrn a špíny, ale časem i prádla – rozpadne se. Stopy po deodorantu na tmavém prádle by měl odstranit Vanish Oxi Action Multi Gel. Rozhodně jej ale nedávejte do pračky pokaždé, prádlo rychleji ztratí barvu.

jak prát moderně

Na rozdíl od našich babiček my máme nejen více oblečení, ale hlavně neokopáváme kapustu a nechodíme přes pole do dědiny na nákupy. Je logické, že to, co pereme dneska, je mnohem méně špinavé, pereme to daleko častěji a používáme při tom účinnější prostředky. Prát moderně tedy znamená používat šetrné programy a chemii dávkovat přesně podle návodu. Nikdo vám neřekne, který prací prostředek je nejlepší, ale profesionální hospodyně perou s gelovými prostředky. Lépe rozpouštějí, dobře se vyplavují při máchání a prádlo navoní stejně jako aviváž. Tu profesionálky nepoužívají vůbec. Aviváž pokryje prádlo olejovou nebo kovovou vrstvou, uzamkne nevypranou špínu a prádlo může brzy zašednout. Žádný prostředek není natolik inteligentní, aby uměl kvalitně vyprat bílou blůzu, fialový svetr, džíny i černou košili. Proto byste měla mít doma všechny tři druhy gelového prostředku – na bílé, barevné i černé prádlo.

▼ Používáte-li gel, ušetříte peníze. Gelové prostředky jsou koncentrované (dávkují se proto v malém množství), navíc nahrazují aviváže, protože jsou parfémované a mají antistatický účinek.

s bílou je kříž

Bílé perte vždycky zvlášť a třiďte podle barev i osušky a ložní prádlo. Z pracích prostředků dobře vypere bílé Persil nebo Ariel, jednou za tři praní používejte ubrousek Iberia bělicí. Bělí a odstraňuje nažloutlý nádech všech druhů bílé včetně jemných tkanin. O něco dražší, ale velmi účinné jsou také ubrousky Keep it white. K dostání jsou v některých drogeriích nebo na www.hiteko.cz. Ložní prádlo perte jednou za dva týdny, chcete-li úspěšně bojovat s roztoči, tak jednou za týden. Nejlepší je koupit takové povlečení, které snese praní na devadesát stupňů, abyste měla jistotu, že roztoči nepřežijí. Ložní prádlo by se mělo vždy namáčet nebo předpírat, má-li vaše pračka tuhle funkci.

nacpaná toho moc nesvede

Sebedokonalejší pračka a sebeúčinnější prací prostředek nezmůžou nic, pokud je ‚sousto' příliš velké. Do pračky na pět kilo prádla nedávejte víc než čtyři kila, ložního prádla by mělo být ještě o kilo

Před každým praním obraťte naruby nejen barevné oblečení, ale i všechno, co má zipy, spony, ozdobné kamínky nebo stuhy. Ložní prádlo zapněte, zipy zatáhněte a tkanice od tepláků zavažte. Malé a choulostivé kusy prádla perte v polštářových povlacích nebo pracích sáčcích. Budete mít jistotu, že se vám nezničí.

méně (to jsou pro představu zhruba dva povlaky na přikrývku, dva na polštář a jedno prostěradlo na dvojlůžko). Moderní pračky šetří vodou i energií, a tak mají poměrně krátké ždímací cykly. Přecpete-li pračku, prádlo se pořádně nevypere, ale ani nevymáchá. Dětské prádlo by se mělo prát pouze po kile, to znamená nejvýš deset kousků na jedno praní. Pokud jste pračku přeplnila nebo používáte prostředek, který se špatně rozpouští, poznáte to rychle. Po uschnutí prádlo vypadá, jako byste je naškrobila – je tuhé a nepoddajné. Občas byste měla zkontrolovat pračku v akci – pokud zůstává v máchací lázni pěna, snižte dávkování pracího prostředku, zůstane-li pěna i v posledním máchání, přidejte další cyklus. Pravidelně kontrolujte i gumu ve dveřích pračky. Nikdy by v ní neměla zůstat špína nebo zbytky prášku. I to je znamení, že se prádlo důkladně nevymáchalo.

Připraveno ve spolupráci se společností Domestica – hospodyně pro vaši domácnost

BOJ O BARVY

Abyste se nemusela s barvami svých oblíbených kousků loučit moc brzy, přidávejte do každého třetího praní ubrousek Iberia. V drogeriích koupíte různé druhy – na barevné, černé i džínovinu. Máte-li barevného oblečení pomálu a nechce se vám prát černé, červené, zelené nebo modré zvlášť, přidávejte do každého praní ubrousek Iberia protect nebo o něco dražší, ale velmi účinný Color catcher. Absorbují zbytky barev, takže se jeden oděv neobarví od druhého. Koupíte-li nové barevné tričko nebo halenku, otestujte si, jestli nebarví. Napusťte do umyvadla vlažnou vodu a oblečení na pět minut namočte. Pustí-li barvu, perte je raději samostatně nebo s prádlem podobných odstínů.

FOTO: MARIE KUSTRA; STYLING: LENKA PODLAHOVÁ; MAKE-UP: LUCIA GIBODOVÁ; MODELKA: KRISTÍNA/PH MODELS; PRODUKCE: LENKA VITOVÁ, ARCHIV FIREM

INZERCE

SILGARD®

VAKCÍNA PROTI RAKOVINĚ DĚLOŽNÍHO ČÍPKU I GENITÁLNÍM BRADAVICÍM

Rozhodla jsem se pro ni udělat...
vše co můžu

Nechte svou dceru včas očkovat!

Silgard® injekční suspenze v předplněné injekční stříkačce, vakcína proti lidskému papilomaviru [typy 6, 11, 16, 18] (rekombinantní, adsorbovaná). Vakcína Silgard® se podává injekčně ve 3 dávkách. Tak jako všechny očkovací látky, ani vakcína Silgard® nemusí plně ochránit každého a nezabrání vzniku všech typů rakoviny děložního čípku.
Očkování nenahrazuje pravidelné gynekologické prohlídky.
Promluvte si s lékařem o možnosti očkování vakcínou Silgard®.

Přípravek je vázán na lékařský předpis a není hrazen z prostředků veřejného zdravotního pojištění. Přečtěte si pečlivě přibalovou informaci o léčivém přípravku.

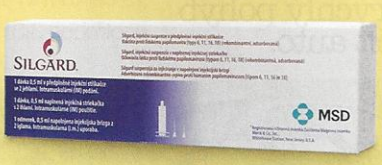

Více informací na
www.vsecomuzu.cz

MSD

® Registrovaná ochranná známka Merck & Co., Inc., Whitehouse Station, N.J., U.S.A.
© Copyright Merck & Co., Inc., Whitehouse Station, N.J., U.S.A., 2008. Všechna práva vyhrazena.
Merck Sharp & Dohme Idea, Inc., org.sl.*, Křenova 5, 162 00 Praha 6, tel.: 233 010 111, www.msdi.cz
* Affiliate of Merck & Co., Inc., Whitehouse Station, N.J., U.S.A.

05-09-SIRD-2008-CZ-1494-J